

קבצי הערות התמימים ואנ"ש בלקו"ש חלק ט"ו שיחה א' לפרשת וירא

קובץ הערות התמימים ואנ"ש 770 גליון סד (תשל"ז) - ראה לקמן גליון קכו

ד. בליקוט וירא ש.ז. בס"ג מבאר בפירוש"י על ויאמרו אליו איך שרה אשתך, שרש"י בא לתרץ על מש"נ ויאמרו ל' רבים דלכאור' רק מלאך אחד בא לבשר את שרה, ולכן מבאר רש"י "למדנו שישאל אדם באכסניא שלו לאיש על האשה וכו' - שטעם שאלתם לא הי' לבשר את שרה אלא לשאול באכסניא, וממשיך בשיחה "און היות אז פון "ויאמרו" (לשון רבים) איז דא א הכרח אויפן לימוד "שישאל אדם באכסניא כו' - וואס דאס מיינט מצד דעם זעלבן טעם סיי לאיש על האשה און סיי לאשה על האיש - ובמילא פארשטייט מען "שאף לשרה שאלו אינו אברהם" - היינט פארוואס שטייט עס ניט בכתוב? זאגט רש"י אז דערפאר מוז מען זאגן, אז דא איז דער ניקוד (אויף "אינו" שב"אליו") שייך צו פשוטו של מקרא, הגם אז בכמה מקומות איז רש"י ניט מפרש דעם ניקוד "עכ"ל, ומבואר מזה שעצם הכלל ללמדך ד"א שישאל אדם באכסניא וכו' לומדים ממש"נ בכתוב ויאמרו ל' רבים והניקוד בא רק לתרץ ענין צדדי דלכאו' מדוע אינו מבואר בכתוב גם ששאלו לשרה אינו אברהם.

אבל בהע' 19 בהמשך להנ"ל כותב: היינו שבהניקוד בא הכתוב לרמז הענין ד"ישאל אדם באכסניא שלו כו'", שע"ז מתורץ מש"נ "ויאמרו" לשון רבים עכ"ל, ומבואר דכל הלימוד דישראל אדם וכו' הוא מהניקוד ורק שמתורץ בזה מש"נ

ויאמרו, ולכאן מה הפי' בזה. וגם מדוע לא ללמוד מויאמרו.*)

ועי' עוד בנ"י שמבאר בטעם שנקוד על איו ולא על הל' שבאליו שאם הכתב רבה על הנקודה ג"כ דורשים הכתב, כי אם הי' נקוד רק על הל' לא הוה שמעינן אלא איו לומר ששאלו לאשה על האיש ולא הוה שמעינן ד"א נמי אבל השתא דנקוד שלש נקודות ע"כ להכי אתא לאשמועינן ד"א ששואלים בעלה בשלומה, ועי' ג"כ בפירש"י בסוגיא שם ובמפרשי רש"י כאן, וכאן בשיחה בס"ו מתרץ באופן אחר קושי' הנ"י (עפ"י פש"מ), א"כ לכאן עדיין קשה דמנין דבא ללמדנו ד"א אולי בא וויאמרו והניקוד דשאלו באכסניא וכו' (וע"ד בטעם הב' דרש"י לחבבה על בעלה שאי"ז לימוד) אבל מנין דבא ללמדנו.

ואולי משום דבפש"מ אם התנהגו כך מוכרח לומר שהוא ד"א הצריך לכל אדם, משא"כ בטעם דלחבבה וכו', (ומ"מ ילע"ק במה שרש"י משתמש בלשון "ללמדנו" שהרי להבנת המקרא אי"ז נוגע שהוא לימוד ד"א).

אברהם משה דייטש
תות"ל - 770

ה. בלקו"ש וירא ש.ז. מבאר הג' טעמים שברש"י על שאלת המלאכים אי' שרה אשתך, שלכאן הול"ל בפשטות ששאלו אי' שרה מאחר שרצו לבשר את שרה, אלא שקשה לי' לרש"י מש"נ ויאמרו ל' רבים ואם לבשר את שרה הרי ע"ז בא רק מלאך אחד, ולכן מבאר דמה ששאלו הוא מטעם שישאל אדם באכסניא וכו', אלא שלפי"ז עדיין קשה למה שאלו בלשון "אי' שרה אשתך" הרי לענין שאלת שלום אין נוגע היכן היא, וע"ז מבאר ב' הטעמים האחרים לומר שצנועה היתה לחבבה על בעלה ולשגר לה כוס של ברכה (דלכ"א מב' טעמים האלו יש יתרון על השני כמבואר בס"ח וט') ע"כ התוכן.

*) לכאן הפי' הוא, דבהערה בא לתרץ דאין אפ"ל שהלימוד הוא מ"ויאמרו" לשון רבים, הרי ברש"י מבואר שהלימוד הוא מ"איו" נקוד למדנו וכו', וע"ז מבאר דמאחר דמ"ויאמרו לבד א"א ללמוד ד"א שישאל אדם באכסניא דאם הוא מטעם ד"א למה לא נזכר בפסוק גם "לאשה על האיש" (שהוא מאותו הטעם), אלא שמוכרח ללמוד גם מהניקוד על "איו" (ששאלו גם לשרה על אברהם) שבא להשלים הלימוד מ"ויאמרו", ומאחר שרק ע"י הניקוד אפשרי הלימוד (וגם רק ע"י הניקוד מתורץ מש"נ "ויאמרו" לשון רבים), לכן ה"למדנו" (בפועל) הוא מהניקוד וה"ויאמרו" הוא רק הכרח להלימוד וק"ל, (וע"ד סבדא זו יש בכ"מ).

המערכת.

ושמעתי מקשים דלכאו' מאחר דכבר באו הטעמים דלחבבה על בעלה ולשגר וכו' הרי מובן לפי"ז גם מש"נ ויאמרו לשון רבים, דלחבבה וכו' ולשגר וכו' הי' שייך לכל המלאכים, א"כ מדוע צריכים לטעם דלשאל באכסניא (ומצד הניקוד בלבד הרי כמבואר בשיחה דכשאיך נוגע לפי' הכתוב אין רש"י מפרשו). וד"ז דשני טעמים אלו שייכים לכל המלאכים מובן גם מהשיחה, שמבאר שמטעמים אלו שאלו כל המלאכים בלשון אי' וכו' (ואם הלשון אי' מובן גם אם לשון זה שייך רק למלאך אחד הול"ל בשיחה בפשטות דהל' אי' בא מצד המלאך דלבשר את שרה (עי' בשיחה בס"ב בקושי' הו' ועי' הע' 44), אלא פשוט דהל' אי' צ"ל שייך לכל המלאכים מאחר דכולם שאלו בלשון זה). וצ"ל דטעמים אלו אף ששייכים הם לכל המלאכים ומיושב בזה כל הפרטים בל' הכתוב, אבל בעיקרם אין בהם טעם מספיק להתחלת דבורם שרק מצד זה ישאלו המלאכים ומוכרח להטעם העיקרי דשואלים בשלום אכסניא.

(ב) בשיחה שם בסעי' יו"ד מביא השאלה בלשגר לה כוס של ברכה דמדוע לא שלח אברהם לשרה מכש"ב שלו. ובהע' 37 שם מציינ': וראה עוד תירוצים בדברי דוד וש"ח כאן (ובחדא"ג ב"מ שם כי דקושיא מעיקרא ליחא כי האורח הוא המברך, עי"ש) עכ"ל.

ויש להעיר בזה דהרי כאן לא הי' להם בכלל פת וכמש"כ רש"י שבאותו היום פירסה נדה וכו', ומבאר בתורה תמימה דלפי"ז י"ל דזה לא הי' כוש"ב של ברהמ"ז אלא סתם כוש"ב (דק ברהמ"ז חייב בכוש"ב להלכה), א"כ צ"ל דאעפ"כ שייך בזה האורח הוא המברך דכיון שהתנהגו בברכתם בכל דיני ברהמ"ז עד שגם הי' להם כוש"ב א"כ ג"כ התנהגו כדין שהאורח הוא המברך אף שאינם מחוייבים בכ"ז, ובפרט שהטעם שהאורח הוא המברך הוא בכדי שיברך את בעה"ב וזה שייך בכל ברכה אחרונה.

ועפ"י הנ"ל מובן ג"כ מה דאיתא בהע' 10 "ואין להקשות: מנ"ל לרש"י בכלל שנתן להם יין לכש"ב? – כי מכיון שהצטיין אברהם אבינו בהכנסת אורחים, פשוט שהסעודה הייתה בשלימות... ולכאו' מהי הקושי' הרי כיון שברכו ודאי שנתן להם כוש"ב לברך כדין. אבל כנ"ל שזה לא הי' מוכרח מאחר שלא הי' להם פת, ולכן מבאר שההכרח שנתן להם יין הוא מצד הכנסת אורחים בשלימות.

יוסף דוד וויטמאן

קובץ הנ"ל גליון סה

ב. בליקוט לפ" וירא ש.ז. בס"ב בקושי' הד', מביא השאלה מדוע שלחו המלאכים מכוס של ברכה שלהם - ובפרט שזהו לכאו' ענין היפך הצניעות - הרי אברהם הי' יכול לתת לה מכוס של ברכה שלו? ובס"י קודם שמבאר התי' ע"ז כותב בהערה 37:

וראה עוד תירוצים בדברי דוד ו"ח כאן (ובחדא"ג ב"מ שם
(דפ"ז) כ' דקושיא מעיקרא ליחא כי האורח הוא המברך, עיי"ש)
עכ"ל.

והנה כנראה לכאן בהשקפה ראשונה תי' המהרש"א הוא
דכיון דהאורח הוא המברך לכן לא הי' לו לאברהם כוש"ב. אבל
לכאן אאל"כ דהרי השאלה היתה (בסגנון השיחה והמהרש"א)
למה לא נתן אברהם כוש"ב משלו הרי שתופסים בהשאלה שלא רק
אחד הי' לפניו כוש"ב אלא הי' כוש"ב לפני כאו"א אף שרק
אחד הוא המברך (וע"ד הדין בשו"ע סק"צ דאף שאחד מברך לכולם
מצוה מן המובחר שיהי' כוש"ב לפני כאו"א וע"ע ברש"י ברכות
נא, ב ד"ה כל (דכל היין שבחבית כוש"ב הוא). ואי"ל דהס"ד
הי' דכל אחד מברך בפ"ע, וזהו חידושו של התירוץ שאחד (האורח
מברך לכולם, דלפי"ז במה פליגי הס"ד והתירוץ ומהו הס"ד),
א"כ לפי"ז מה מתחדש בהתירוץ שהאורח הוא המברך. לכן נראה
שהביאור בהתירוץ הוא דאף שיש כוש"ב לפני כאו"א אבל מכיון
דהאורח הוא המברך הרי כוס ברכתו עדיף שהיא עיקר כוש"ב
(וכתי' הב' בש"ח כאן: דעיקר מצוה שתתה מאותו כוס שברכו
עליו), וזהו הפי' בשיחה בהביאו דברי המהרש"א "כי האורח
הוא המברך" שמחדש בזה ב' ענינים, א' שהאורח הוא המברך
ובמילא א"א לומר שאברהם בירך, ב' דמאחר שהאורח הוא המברך
הרי עיקר ברכה בכוש"ב שלו.

אוצר החכמה

וכן מוכרח בפיו המהרש"א שם וז"ל: וראיתי מי שהקשה
וכי לא הי' לאברהם כוש"ב משלו, והאריך בזה בדברים דחוקים
לאין צורך כי גדול במלאכים הי' המברך כדאמרי' האורח הוא
המברך והוא המשגר כוש"ב כדאמרי' התם (ברכות נא) בההוא
עובדא דעולא כריך ריפתא בריך כו' א"ל ר"נ לישדר מר כסא
דברכהא לילתא כו' וק"ל עכ"ל, הרי לשון השאלה היתה שגם
לאברהם היצ"ל כוש"ב משלו (אף אם הוא אינו המברך) וע"ז
מתרץ שהאורח הוא המברך והוא המשגר כדאמרי' וכו' (ולהעיר
שבעובדא דעולא ור"נ לא הי' כוש"ב לפני ר"נ כדאיתא שם
שעולא נתן מכוש"ב שלו לר"נ).

ולהעיר שהדין דאחד מברך לכולם שמצטרפים בזימון ושומע
כעונה לכאן אינו שייך אצל אברהם והמלאכים (שחשבם לערביים
וגם לגבי אברהם עיי' בלקו"ש ח"ה ע' 143, ועיי' שו"ע או"ח
סקצ"ט). ומ"מ מטעם זה גופא שמדובר בב"נ שאין בהם חיוב
ברהמ"ז (וגם לא הי' שם פת כמש"כ בגליון הקודם ס"ה) לכן
אפ"ל שאחד בירך לכולם. א"כ לפי"ז שאז לא הי' בגדר שהם
יוצאים י"ח בברכת המברך א"כ ודאי דעיקר הברכה הי' אז בכוסו
של המברך אף אם הי' כוס לפני כאו"א.

אלי' מטוסוב

חות"ל - 770

קובץ הנ"ל גליון סו

א. בליקוט וירא ש.ז. ס"י, מבאר טעם שאברהם לא נתן כוס של ברכה משלו, כי מאחר שאברהם קיים הכנסת אורחים בשלימות א"כ הי' משמשם כל הזמן "והוא עומד עליהם" והוא בעצמו לא אכל א"כ לא הי' לו כוס של ברכה משלו, ובזה מסביר גם מה שלשוח לה כוס של ברכה לא הי' היפך הצניעות כי בכדי שיהי' לשרה כוס של ברכה לא הי' אופן אחר אלא שהמלאכים ישגרו לה, (ועי' עוד בשיחה שם בהע' 10. שמבאר ג"כ שמטעם זה שאברהם קיים הכנסת אורחים בשלימות זוהי ההוכחה שבכלל נתן להם יין לכוס של ברכה ע"ש).

והנה מצינו בגמ' ברכות דף מ"ו (ובשו"ע סי' קס"ז) שבעה"ב בוצע על הפת כדי שיבצע בעין יפה, דמזה מובן ג"כ לכאן דעדיף שבעה"ב יאכל עמהם שאז הוא בוצע בעין טובה וכך גם לא יורגש להאורחים שהסעודה אינה מספקת לבעלי'. אבל מ"מ י"ל דאם אינו אוכל עמהם משום שרוצה לשרתם וניכר להם שמטעם זה אינו אוכל זה עדיף דכך יוכל לשרתם יותר, ועיג"כ בשיחה בהע' 39 שמציין לרש"י בפ' יתרו (יח, יב) שמשה לא אכל כי הי' עומד ומשמש לפנייהם.

ב) שם בס"י ממשיך לבאר מה שרש"י מביא שם בעל המאמר אמר ריב"ח כדי לשגר וכו', כי התלמיד ממולח יכול לשאול שמ"מ מה ששרה לקחה הכוס של ברכה מהאורחים אי"ז צניעות בשלימות, ולכן מרמז רש"י על השם דריב"ח שהוא בעל המאמר במס' ברכות דף י' ע"ב ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי איש אלקים קדוש הוא מכאן שהאשה מכרת באורחין יותר מן האיש, ולכן שרה הכירה שהאורחים אינם אנשים פשוטים (והם בדומה עכ"פ למלאכים) ולקחת מהם כוס של ברכה אינו היפך הצניעות ע"כ.

ולהעיר שזהו לכאן לא כפי' המהרש"א שם בחדא"ג שמבאר בטעם שהאשה מכרת באורחין יותר מן האיש לפי שהאשה מצויה בבית יותר מן האיש כדאמרי' בעלמא לגבי צדקה לעניים, שלפי"ז לכאן בנדו"ד ששרה היתה באוהל ואברהם הי' עומד עליהם א"כ הוא הכיר בהם יותר. ולהשיחה צ"ל הפירוש שהאשה מכרת שזהו ענין טבעי, כן נראה לכאן.

הרב כתר יאל ב. קאסטעל
ברוקלין נ.י.

קובץ הנ"ל גליון קכו (תשמ"א)

י. בגליון סד (תשל"ז) אות ה' מקשה שם על שיחת וירא תשל"ז (נדפס בלקו"ש חט"ו) דכתב רש"י "כדי לשגר לה כוס ש"ב" דלכאורה לא הי' להם פת שפירסה נדה באותו יום וא"כ מנלן כוס של ברכה, ע"ש.

והנה הגאון מהרי"ל דיסקין [הובא בגשר החיים ח"ב ע' רכ] תירץ ע"פ מ"ש בברכות לה: שפריך נברך על היין ג' ברכות ומשני לא קבעי אינשי סעודה עלי' ופריך אי קבעי עלי' סעודתא מאי א"ל לכשיבא אלי' ויאמר- שהוי קביעותא השתא מיהא כו', והנה המלאכים נראו לאברהם כנביאים וגם אברהם הי' נביא וידעו לקביל סעודתא עלי', עכ"ל. ועפ"ז המהרש"א (מובא בהע' 37) שתירץ שהאורח הוא המברך מיירי בכוס של ברכה רגיל.

הרב יוסף דוד ווייטמאן
ס' פאלו, בראזיל

קובץ הערות וביאורים אהלי תורה גליון קכז (תשמ"ג)

ד. בלקו"ש חט"ו פ' וירא (א) בסעי' ה', על הפסוק "ולא ידע בשכבה ובקומה" מקשה, דלאח"ז כתוב "ויהי ממחרת גו' נשקנו יין גם הלילה גו'". איז דאך ניט מובן: וויבאלד אז בקומה ידע", האט דאך שוין מער ניט געקענט העלפן די עצה פון "נשקנו יין"? נאר דער ביאור אין דעם איז, אז דאס וואס "בקומה ידע" איז געזאגט געווארן נאר בנוגע לוט'ן, אבער די בנות לוט האבן געמילנט אז אויך בקומה לא ידע, און דערפאר האבן זיי געזאגט "נשקנו יין" - דער ווארט "בקומה" איז נעקר פון "ולא ידע" (לוט), ער איז אבער דא בנוגע (צום המשך) "הבכירה הצעירה".

ויש מפרשים, שמתרצים שאלה הנ"ל באופן אחר, דמכיון שבקומה ידע, לכן כתוב בפסוק בנוגע לצעירה "ותשקון גם בלילה ההוא את אביהן יין", דתיבת גם לפעמים הוא לשון רזבוי (דומה לתיבת את), ראה פרק כה מפרש"י גם הוא - לרבות עבדים. עיי"ש, ובפרט שתיבת גם כבר כתוב בפסוק לפני"ז ואין צורך להכפיל עוד פעם תיבת גם, ולכן הפירוש בפסוק הוא, שנתנו לו יותר יין ממה שנתנו לו בלילה הראשון (כי ידע בקומה של הבכירה), וג"כ מובן סיום הפסוק בנוגע לצעירה "ולא ידע בשכבה ובקמה", דמכיון שהי' כ"כ שיכור

שכאן לומדים את הפסוק כפשוטו, שאף בקומה לוט לא ידע, (*).

[אבל לפי ביאור השיחה הנ"ל, צלה"ב איך מפרשים את הפסוק "ולא ידע בשכבה ובקמה" (בנוגע לצעירה), האם מפרשים שבפעם הב', בנוגע לצעירה לא ידע לא בשכבה ולא בקומה?].

הנ"ל

107/07/2018mm

* הביאור א"מ כל צרכו דאם ידע בקומה איך הכניס עצמו להתחיל לשתות אבל לפי השיחה הכוונה הוא, שהוא ידע "ואעפ"כ לא נשמר ליל שני מלשתות" (רש"י יט, לג) רק השאלה הוא לגבי בנות לוט איך חשבו שיוכלו להטעותו וע"ז הביאור שהם סברו שהוא לא ידע לכן חשבו שהם יוכלו להטעותו ע"י נשקנו וגו'.

קובץ הערות התמימים ואנ"ש מנשסתר גליון ט

שאלת שלום

הת' מרדכי רייבין

תלמיד בישיבה

ב"מ דף פז ע"א: תני משום רבי יוסי למה נקוד על איו שבאליו לימדה תורה דרך ארץ שישאל אדם באכסניא שלו והאמר שמואל אין שואלין בשלום אשה כלל על ידי בעלה שאני.

ורש"י בד"ה על ידי בעלה כתב "לא שישאל לה לשלום אלא לבעלה

ישאל מה שלום הגברת".

ותוסי בד"ה בעלה כי "היינו דוקא לשאול איה פלונית אבל לשאול בשלומה אפ"י ע"י בעלה אסור".

ולכאורה תוסי חולק על רש"י, שרש"י ס"ל שמותר לשאול לבעלה מה שלום הגברת, ותוסי ס"ל שאסור לשאול בשלומה כלל, אלא "איה פלונית".

וכן מובן גם מלקו"ש חט"ו וירא א אות ד שמק' שם, דכיון "שישאל אדם באכסניא" הוא בפשטות ענין של שאילת שלום וכדי לשאול בשלומה של שרה אין נפק"מ איפה היא נמצאת - א"כ מדוע שאלו המלאכים אי' שרה? ובהע' 22 שם: "כפרש"י ב"מ שם ד"ה על ידי (וכ"ה בשו"ע אה"ע סכ"א ס"ו). ופליג על התוסי שם". מובן מזה שרש"י פליג על תוסי וכל קושיא הנ"ל היא רק לרש"י, דלתוסי מובן דס"ל שכל השאילת שלום הכא הוא רק איה פלונית.

והנה לפ"ז מובן הצ"ע המובא בתוסי הנ"ל (בסוגריים) "קדושין דף ע"ב ושם ד"ה אין ע"ש צ"ע קצת" עכ"ל.

דהרי תוסי בקדושין סותר את עצמו, דשם כי "אין שואלין בשלום אשה כלל היינו דוקא בשאילת שלום, אבל לשלוח לה בשלום אפ"י ע"י בעלה אסור". יוצא איפוא שתוסי ס"ל שמותר בשאילת שלום ורק לשלוח אסור והכא כי ששאילת שלום אפ"י ע"י בעלה אסור.

אמנם מהנ"ל נראה דיש עוד סתירה (וע"ע לא ראיתי שא' עמד ע"ז) והיא בדברי רש"י: דבקדושין שם כי (ד"ה אין שואלין בשלום אשה כלל) "שמרגיל לבה ודעתה אצלו", הרי מוכח שאסור אפ"י לשאול בשלום הגברת ע"י בעלה כיון דע"ז מרגיל לבה ודעתה אצלו, אע"פ שאין חשש הכא ממ"ש רש"י (בד"ה אין שואלין דלעיל) "שיהיו רגילים זה עם זה ע"י שלוחם", ובב"מ כי רש"י ששואלין לבעלה מה שלום הגברת, היינו שהמחלוקת בב"מ היא להיפך מהמחלוקת בקדושין?

ועוד קשה בסוגיין דהנה רש"י (ד"ה לימדה תורה וכו') מפרש "דלא היו צריכים לשאול דיודעין היו שהיא באהל דכל נקודה עוקרת התיבה שאינה אלא לדרשה ודרוש מינה דרך ארץ".

וראה רש"י עה"ת פי' וירא יח, ט על הפסוק ויאמרו אליו אי' שרה אשתך גוי' ומפרש... וכאן הנקודה רבה על הכתב אתה דורש הנקודה, שאף לשרה שאלו איו אברהם וכו' עיי"ש.

ולכאורה זהו הפירוש שמביא תוס' בסוגיין בד"ה "למה נקוד על איו שבאליו", והיפך ממ"ש רש"י בד"ה "לימדה תורה וכו'", שהנקודה עוקרת התיבה כיון דלא היו צריכין לשאול ואדרבה תוס' פריך על רש"י ^{שני תוס'ים} להי' לו לנקד על איי שרה"י עיי"ש.

ואע"פ ש"ל שרש"י עה"ת מביא רק פירוש ששייך לפשוטו של מקרא (כמבואר בכ"מ) ולכן לא מביא הפ"י שהנקודה עוקרת התיבה דא"כ קשה ע"ד הפשט למה כתוב בכלל (כמ"ש בלקו"ש שם אות ה עיי"ש), מ"מ קשה למה דוחה רש"י פירושו על הש"ס ואינו לומד כפירושו עה"ת וכתוס'?

והנראה לומר בנוגע להסתירות בין מס' קדושין וב"מ בין רש"י ותוס' דיש לתרץ קצת, דהנה כ' בחידושי הריטב"א (ב"מ פז, א) בד"ה ע"י בעלה שואלין וז"ל: "פירוש ששואלין לבעלה בשלומה אבל לשגר לה שלום אסור אפי' ע"י בעלה כדאמר שמואל בפרק בתרא דקדושין וכן פירש רש"י עכ"ל.

הרי לפי הריטב"א תוס' לא פליג על רש"י ושניהם ס"ל ש"שואלין לבעלה בשלומה", וא"כ לפ"ז מובן שאין כאן סתירה בין תוס' בב"מ לקדושין שלהריטב"א גם בב"מ תוס' ס"ל ששואלין, אלא לרש"י עדיין קשה שבקדושין משמע להיפך.

ועוד צ"ב בהריטב"א גופא, שמתוס' בב"מ משמע שפליג על רש"י דס"ל דוקא לשאול איה פלונית מותר, משא"כ רש"י כתב שואלין בשלומה, וכבר נקט ראי' לזה מהע' דלקו"ש הנ"ל שרש"י פליג על תוס', וצ"ע.